

ZMIENIAMY ŁÓDZKIE
Z FUNDUSZAMI
EUROPEJSKIMI

Materiały szkoleniowe:

Studium wykonalności dla projektu unijnego a cykl życia projektu – projekty EFRR

Trener: Marcin Kibitlewski

Fundusze Europejskie
Program Regionalny

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Wszystkich obecnych oraz potencjalnych beneficjentów RPO WŁ 2014-2020 serdecznie zapraszamy na tegoroczny cykl szkoleń!

W tym roku mamy dla Was:

7 sprawdzonych ekspertów

r.pr. dr Andrżela Gawrońska-Baran
r.pr. Agnieszka Masłowska-Gądek
r.pr. Aleksandra Piotrowska-Marzęta
Małgorzata Rulińska
Krystian Przygodzki
Bartosz Korbus
Marcin Kibitlewski

27 szkoleń on-line

z obszarów takich jak: prawo zamówień publicznych, prawo budowlane, SL2014, projekty unijne czy też ochrona danych osobowych

27 dyżurów eksperckich

W tym roku do każdego szkolenia mamy dla Was dyżur prowadzącego je Eksperta. Każdy dostaje możliwość porozmawiania z Ekspertem na żywo na chacie, w ramach platformy *szkoleniarpo.lodzkie.pl*, bądź poprzez dedykowaną skrzynkę e-mail. Terminy poszczególnych dyżurów będą dostępne podczas szkoleń oraz bezpośrednio na platformie *szkoleniarpo.lodzkie.pl*.

Jeśli nie macie jeszcze swojego konta na platformie to jest to bardzo dobry moment aby je założyć!

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Informacje o prowadzącym

Marcin Kibitlewski

Od 2004 roku zajmuje się funduszami europejskimi oraz tworzeniem biznes planów, studium wykonalności i analiz finansowych, zarówno od strony przygotowania dokumentów, jak również oceny projektów inwestycyjnych. Na co dzień pomaga w pozyskiwaniu funduszy na inwestycje realizowane na terenie całego kraju. W swoim dorobku ma ponad 250 projektów na łączną kwotę ponad 200 mln zł. Wieloletni trener szkoleń z zakresu współfinansowania inwestycji przy wsparciu środków unijnych, sporządzania biznes planów, studium wykonalności oraz analiz finansowych, posiadający doświadczenie w zakresie sporządzania dokumentacji jak również weryfikacji projektów od strony Instytucji Wdrażającej. W ramach przeprowadzonych szkoleń przeszkolił ponad 3600 osób w trakcie ponad 6 300 godzin szkoleniowych. Ekspert ds. oceny projektów w zakresie studium wykonalności Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa.

Z wykształcenia jest magistrem ekonomii. Ukończył Wydział Ekonomiczny Uniwersytetu w Białymstoku, studia podyplomowe z zakresu Zintegrowanych systemów zarządzania jakością, był stypendystą Universidade da Beira Interior w Portugalii. Ukończył kurs trenerski Stowarzyszenia Trenerów Organizacji Pozarządowych, kurs „Nowoczesny Project Manager – zarządzanie projektami według IPMA” – 112 godzinne szkolenie z zakresu zarządzania projektami oraz kurs „Analityk Finansowy – szkolenia i certyfikacja CFA” – 80 godzinne szkolenie zrealizowane przez Danish Technological Institute Polska Sp. z o.o.

Fundusze Europejskie
Program Regionalny

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Agenda szkolenia

Godziny	Program Szkolenia
9.00-10.40	<ol style="list-style-type: none"> Zasady przygotowania studium wykonalności: <ul style="list-style-type: none"> Studium wykonalności a biznes plan – podobieństwa i różnice Wprowadzenie i wyjaśnienie podstawowych pojęć z zakresu studium wykonalności Analiza podstawowej struktura studium wykonalności: <ul style="list-style-type: none"> Informacje na temat projektu Analiza otoczenia społeczno-gospodarczego projektu wraz z uwzględnieniem dokumentów strategicznych Identyfikacja problemów Analiza instytucjonalna, trwałość projektu Analiza odbiorców projektu Analiza popytu Analiza oddziaływania na środowisko Analiza finansowa Analiza ekonomiczna Wpływ na polityki horyzontalne
10.40-10.50	Przerwa
10.50-12.40	<ul style="list-style-type: none"> Logika interwencji – powiązania przyczynowo skutkowe w ramach projektu Cele ogólne projektu Cel główny/bezpośredni projektu Produkty projektu Rezultaty projektu

Godziny	Program Szkolenia
	<ul style="list-style-type: none"> Analiza wykonalności i analiza opcji Pojęcie pomocy publicznej Pojęcie projektu generującego dochód Luka finansowa a metoda zryczałtowanych procentowych stawek dochodów
12.40-12.50	Przerwa
12.50-13.50	<ol style="list-style-type: none"> Analiza ekonomiczno-finansowa projektów inwestycyjnych: <ul style="list-style-type: none"> Przychody i koszty a przepływy pieniężne projektu Płynność finansowa, wykonalność i trwałość finansowa projektu Czas i ryzyko a efektywność projektu inwestycyjnego Proste i dyskontowe metody oceny efektywności projektów inwestycyjnych Podstawowe zasady oceny efektywności ekonomiczno-finansowej projektów Analiza finansowa a analiza ekonomiczna projektu, uwzględnienie korzyści społecznych (identyfikacja, kwantyfikacja i wycena)

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Prezentacja

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Szkolenie współfinansowane jest z Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Społecznego

Studium wykonalności (feasibility study)

Bada:

- Czy projekt jest wykonalny?
- Czy projekt ma charakter trwały?
- Czy projekt jest racjonalny finansowo i społecznie ?

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Czy projekt jest wykonalny

Czy istnieją ograniczenia natury finansowej, technicznej, organizacyjnej, prawnej lub innej, uniemożliwiające realizację projektu ?

Fundusze Europejskie
Program Regionalny

Rzeczpospolita
Polska

promuje
łódzkie

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Czy projekt ma charakter trwały

Czy przychody z prowadzonej działalności pozwolą na pokrycie kosztów eksploatacyjnych, a jeśli nie - to skąd będą pochodzić środki na zapewnienie funkcjonowania projektu w fazie poinwestycyjnej ?

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Czy projekt jest racjonalny finansowo i społecznie

- Czy poprzez realizację projektu powstanie wartość dodana dla beneficjenta?
- Jakie korzyści społeczne powstaną na skutek podjęcia inwestycji i jaka będzie ich wartość?

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

I. Wnioski z przeprowadzonej analizy – podsumowanie

- Przedmiot projektu
- Informacje podstawowe
- Główne problemy
- Logika interwencji
- Wykonalność i trwałość projektu
- Koszty inwestycyjne i struktura finansowania
- Pomoc publiczna w projekcie
- Wyniki analizy finansowej i ekonomicznej
- Harmonogram projektu
- Wnioski z analizy oddziaływania na środowisko

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

II. Definicja celów projektu

- określenie problemów
- określenie celów
- określenie rezultatów projektu

III. Polityka rządowa, regionalna i lokalna. Polityki horyzontalne

- Dokumenty wspólnotowe
- Strategia Rozwoju Kraju
- Umowa Partnerstwa
- Strategia Rozwoju Województwa
- Regionalny Program Operacyjny Województwa
- Dokumenty lokalne
- Polityki horyzontalne

IV. Analiza otoczenia społeczno – gospodarczego projektu

- Informacje ogólne
- Ludność
- Infrastruktura techniczna
- Edukacja, ochrona zdrowia, pomoc społeczna i kultura
- Podmioty gospodarcze
- Wnioski z analizy otoczenia społeczno-gospodarczego Projektu

V. Identyfikacja projektu

- prezentacja projektu,
- całkowity koszt inwestycji, w tym całkowity koszt kwalifikowalny,
- lokalizacja inwestycji,
- analiza projektu w kontekście całego układu infrastruktury, tj. funkcjonalne i rzeczowe powiązania między danym projektem a istniejącą infrastrukturą.
- ustalenie czy projekt należy do którejś z kategorii projektów generujących dochód,

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

VI. Analiza wykonalności, analiza popytu oraz analiza opcji

Analiza ograniczonej liczby istotnych i technicznie wykonalnych rozwiązań. W wyniku przeprowadzenia analizy wnioskodawca powinien dokonać wyboru wariantu realizacji projektu oraz sformułować jego uzasadnienie.

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

VII. Analiza finansowa

- określenie założeń dla analizy finansowej,
- ustalenie, czy projekt generuje przychód oraz czy istnieje możliwość jego obiektywnego określenia z wyprzedzeniem,
- ustalenie, czy projekt generuje oszczędności kosztów operacyjnych,
- zestawienie przepływów pieniężnych projektu dla każdego roku analizy,
- ustalenie poziomu dofinansowania projektu,
- określenie źródeł finansowania projektu,
- ustalenie wartości wskaźników efektywności finansowej projektu,
- analizę trwałości finansowej.

VIII. Analiza kosztów i korzyści (CBA)

- Analiza ekonomiczna dużych projektów,
- Analiza ekonomiczna projektów nie zaliczanych do dużych projektów,
- Analiza efektywności kosztowej.

IX. Analiza ryzyka i wrażliwości

- Analiza wrażliwości
- Jakościowa analiza ryzyka,
- Ilościowa analiza ryzyka

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Analiza celów

ANALIZA CELÓW

S - Specific - konkretny

M - Measurable - mierzalny

A - Actionable - przekładalny na działania

R - Realistic - realny / rzeczywisty

T - Timetabled - ujęty w ramy czasowe

Pojęcia

- Duże projekty
- Pomoc publiczna
- Projekty generujące dochód
- Przychód
- Wartość rezydualna
- Okres odniesienia (referencyjny)

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Wartość rezydualna

$$R = \sum_{t=1}^{12} \frac{PO_n - KO_n}{(1+i)^t}$$

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Okres odniesienia:

Sektor	Okres odniesienia (w latach)
Koleje	30
Gospodarka wodno-ściekowa	30
Drogi	25-30
Gospodarowanie odpadami	25-30
Porty morskie i lotnicze	25
Transport miejski	25-30
Energetyka	15-25
Badania i Innowacyjność ²⁸	15-25
Sieci szerokopasmowe	15-20
Infrastruktura biznesowa	10-15
Pozostałe	10-15

Fundusze Europejskie
Program Regionalny

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Szkolenie współfinansowane jest z Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Społecznego

Analiza opcji

- etap pierwszy – analiza strategiczna
- etap drugi – analiza rozwiązań technologicznych

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Analiza finansowa

- określenie założeń dla analizy finansowej,
- zestawienie przepływów pieniężnych projektu dla każdego roku analizy,
- ustalenie poziomu dofinansowania projektu
- określenie źródeł finansowania projektu,
- ustalenie wartości wskaźników efektywności finansowej projektu,
- analiza trwałości finansowej.

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Obliczanie wartości dofinansowania z funduszy UE (luka finansowa)

- **Krok 1.** Określenie wskaźnika luki w finansowaniu (R):

$$R = (DIC - DNR) / DIC$$

- **Krok 2.** Określenie kosztów kwalifikowalnych skorygowanych o wskaźnik luki w finansowaniu (ECR):

$$ECR = EC * R$$

- **Krok 3.** Określenie (maksymalnej możliwej) dotacji UE (Dotacja UE):

$$\text{Dotacja UE} = ECR * \text{Max CRpa}$$

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Metoda zryczałtowanych procentowych stawek dochodów

SEKTOR/PODSEKTOR	FR
Drogi	30 %
Koleje	20 %
Transport miejski	20 %
Gospodarka wodna	25 %
Odpady stałe	20 %

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Wskaźniki finansowej efektywności projektu

- a) finansowa bieżąca wartość netto inwestycji (FNPV/C),
- b) finansowa wewnętrzna stopa zwrotu z inwestycji (FRR/C),
- c) finansowa bieżąca wartość netto kapitału krajowego (FNPV/K),
- d) finansowa wewnętrzna stopa zwrotu z kapitału krajowego (FRR/K).

Finansowy zwrot
z inwestycji

Finansowy zwrot
z kapitału krajowego

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Analiza kosztów i korzyści (AKK)

- w przypadku dużych projektów - pełna analizy kosztów i korzyści.
- w przypadku niektórych dużych projektów, możliwe jest przeprowadzenie analizy kosztów i korzyści w formie uproszczonej, jako analizy efektywności kosztowej (AEK).
- w przypadku projektów nie zaliczanych do projektów - w sposób uproszczony i opierała się na oszacowaniu ilościowych i jakościowych skutków realizacji projektu.

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Metoda dynamicznego kosztu jednostkowego (DGC)

$$DGC = P_{EE} = \frac{\sum_{t=0}^{t=n} \frac{KI_t + KE_t}{(1+i)^t}}{\sum_{t=0}^{t=n} \frac{EE_t}{(1+i)^t}}$$

Analiza ryzyka i wrażliwości

- Zgodnie z art. 101 lit. e) rozporządzenia nr 1303/2013 w przypadku dużych projektów należy dokonać „oceny ryzyka”.
- W przypadku projektów nie będących dużymi projektami wymogi odnośnie przeprowadzania analizy ryzyka i wrażliwości określa instytucja zarządzająca.
- Przeprowadzenie oceny ryzyka ma na celu oszacowanie trwałości finansowej inwestycji finansowanej funduszy UE. Powinna ona zatem wykazać, czy określone czynniki ryzyka nie spowodują utraty płynności finansowej.

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Źródła

- Wytyczne w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020
- Przewodnik po analizie kosztów i korzyści projektów inwestycyjnych. Narzędzie analizy ekonomicznej polityki spójności 2014–2020
- Podręcznik - Zarządzanie Cyklem Projektu
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu
- Zawiadomienie Komisji w sprawie pojęcia pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

ZMIENIAMY ŁÓDZKIE
Z FUNDUSZAMI
EUROPEJSKIMI

Szkolenie realizowane przez:
Ogólnopolskie Centrum Szkoleniowo Doradcze Sp. z o.o.
ul. Grzybowska 87
00-844 Warszawa
www: [www: www.ocsd.pl](http://www.ocsd.pl)
e-mail: biuro@ocsd.pl
na zlecenie:
Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego

Fundusze Europejskie
Program Regionalny

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Szkolenie współfinansowane jest z Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Społecznego